

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๒/๒๕๕๕

วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำร้องของจำเลย (นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ หรือ ส.ศิวรักษ์) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๖

ศาลอาญาส่งคำร้องของจำเลย (นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ หรือ ส.ศิวรักษ์) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๕๕๓๓/๒๕๕๑ (หมายเลขแดงที่ ๗๓๑๘/๒๕๕๑) เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของทั้งสองฝ่าย ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้ร้อง ถูกพนักงานอัยการจังหวัดกาญจนบุรี (ทองผาภูมิ) ฟ้องเป็นคดีอาญา ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๓ ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อมาระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยในมาตรา ๓ ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ระบุว่า “ให้พระราชบัญญัติและพระราชกำหนดดังต่อไปนี้เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

(๑) พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ฯลฯ”

เห็นว่า การพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของศาลยุติธรรมมิใช่ อำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ที่สามารถโอนมายังบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ตามพระราช บัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากอำนาจพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ทั้งปวงเป็นอำนาจ โดยเฉพาะของศาลยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๑ ซึ่งในคดีอาญาอำนาจหน้าที่ของศาล

ยุติธรรมก็ต้องเป็นไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อปรากฏว่าพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ทั้งฉบับได้ถูกยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ทำให้มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๓ ของพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะต้องนำมาใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ได้ถูกยกเลิกไปตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเช่นกัน จึงมีผลเท่ากับว่าตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำของผู้ร้องไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมฯ อีกต่อไป ผู้ร้องจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ฯลฯ” ในกรณีของผู้ร้อง ศาลยุติธรรมจึงต้องยุติการพิจารณาคดีของผู้ร้องและพิพากษายกฟ้อง โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าศาลเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดก็ดี การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดก็ดี ฯลฯ ให้ศาลยกฟ้องโจทก์ปล่อยจำเลยไป ฯลฯ” ตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๕/๒๕๑๔ ระหว่างพนักงานอัยการจังหวัดลำพูนโจทก์ นางดวงตา ภัยขจรมัย กับพวก จำเลย ดังนั้น จากเหตุผลทางกฎหมายดังกล่าวจึงไม่เป็นประโยชน์อันใดที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยปัญหาของผู้ร้องต่อไปเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ เนื่องจากมาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๓ ของพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ อันเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ถูกยกเลิกไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายอีกต่อไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยให้จำหน่ายคำร้องของผู้ร้องจากสารบบความ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ